

Załącznik nr 1 do Zarządzenia 12/2024
Dyrektora Zespołu Szkół Technicznych
i Placówek im. St. Staszica w Nowym Targu
z dnia 21 czerwca 2024 r. w sprawie
przyjęcia Standardów ochrony dzieci oraz
wprowadzenia Polityki ochrony dzieci
przed krzywdzeniem i zapewnienia im
bezpieczeństwa w Zespole Szkół
Technicznych i Placówek im. St. Staszica
w Nowym Targu

**POLITYKA OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM
I ZAPEWNIENIA IM BEZPIECZEŃSTWA
W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH I PLACÓWEK
IM. ST. STASZICA W NOWYM TARGU**

Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa jest dokumentem, który opisuje, w jaki sposób szkoła wdraża, realizuje, monitoruje i będzie ewaluować, standardy ochrony dzieci. Przyjęcie przez szkołę Polityki jest spełnieniem pierwszego standardu.

PODSTAWY PRAWNE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 ze zm.)
2. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r.),
3. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz.U. 2023 poz. 1304 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tj. Dz.U. 2023 poz. 984)
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (tj. Dz.U. 2024 poz. 17),
7. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tj. Dz.U. 2023 poz. 1610).
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty” (Dz.U. 2023 poz. 1870),
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2023 poz. 1798).

Preambuła

Zasadą obowiązującą pracowników Zespołu Szkół Technicznych i Placówek im. St. Staszica w Nowym Targu, jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności dziecka i poszanowanie jego praw. Każdy pracownik zobowiązany jest dbać o prawidłowy rozwój dzieci i przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie. Pracownik szkoły, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich kompetencji.

Rozdział I Objaśnienie terminów

§ 1.

1. Przez **Politykę** należy rozumieć Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa w Zespole Szkół Technicznych i Placówek im. St. Staszica w Nowym Targu.
2. Przez **szkołę** należy rozumieć Zespół Szkół Technicznych i Placówek im. St. Staszica w Nowym Targu.
3. **Pracownikiem szkoły** jest osoba, bez względu na formę zatrudnienia, w tym stażysta, wolontariusz, praktykant lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi i młodzieżą.
4. **Dziecko** należy przez to rozumieć każdą osobą do ukończenia 18 roku życia.
5. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy - rodzic, opiekun prawny lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu, w tym rodzina zastępcza.
6. **Inna osoba** - osoba nie będąca pracownikiem szkoły, ani opiekunem dziecka.
7. **Wyrażenie zgody przez opiekuna dziecka** rozumie się jako zgodę co najmniej jednego z opiekunów. W przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka, należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
8. Przez **krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego, wpływającego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, przez jakąkolwiek osobę. Krzywdzenie to:

- 1) **Przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne,
  - 2) **Przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać,
  - 3) **Przemoc seksualna** – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas,
  - 4) **Zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego.
9. **Osoba odpowiedzialna** za Politykę ochrony dzieci i zapewnienia im bezpieczeństwa, to wyznaczony przez dyrektora pracownik sprawujący nadzór nad jej realizacją w szkole.
10. **Danymi osobowymi dziecka** jest każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.
11. **Zespół interwencyjny** – zespół powołany przez dyrektora szkoły w przypadku krzywdzenia dzieci.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 2.

1. Rekrutacja pracowników szkoły odbywa się zgodnie z obowiązkami pracodawców w zakresie bezpiecznej rekrutacji pracowników, zgodnie z przepisami art. 21, ust. 1-11. Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych ustaw.
2. Wzór oświadczenia, o którym mówią przepisy w ust. 1, stanowi *Załącznik nr 1 do Polityki*.
3. Dyrektor w celu zidentyfikowania pracownika musi posiadać od kandydata jego dane: imię i nazwisko, data urodzenia, pesel, nazwisko rodowe, imię ojca, imię matki, dane kontaktowe kandydata.
4. W celu najlepszego poznania kwalifikacji, dyrektor szkoły może żądać od kandydata informacji oraz dokumentów dotyczących: wykształcenia kandydata, kwalifikacji zawodowych, przebiegu dotychczasowego zatrudnienia.
5. Dyrektor może prosić kandydata o referencje z poprzednich miejsc zatrudnienia.
6. Informacje, pozyskane zgodnie z przepisami art. 21, ust. 1-11. Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych ustaw, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją lub inną działalnością w szkole.

§ 3.

1. Pracownicy znają i stosują zasady oraz wymogi bezpiecznych relacji pracownik-dziecko ustalone w szkole. Zasady i wymogi stanowią *Załącznik nr 2 do Polityki*.
2. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków, zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci. Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci stanowią *Załącznik nr 3 do Polityki*.
3. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy szkoły, podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania dla siebie pomocy.
5. W sytuacji krzywdzenia dziecka ze strony pracownika świadek zdarzenia zobligowany jest do zwrócenia uwagi pracownikowi oraz zgłoszenia incydentu dyrektorowi szkoły.
6. W razie potrzeby dyrektor interweniuje przepisami prawnymi kodeksu pracy.
7. W przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka lub braku postępów w poprawie sytuacji dziecka albo nasileniu się objawów krzywdzenia, zostaje wszczęta procedura „Niebieskiej Karty” lub złożony wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§ 4.

1. W przypadku uzyskania informacji przez pracownika szkoły, że dziecko jest krzywdzone, osoba ta ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji osobie odpowiedzialnej za Politykę ochrony dzieci, która sporządza notatkę służbową i niezwłocznie informuje dyrektora szkoły.
2. Dyrektor wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, informuje ich o podejrzeniu i konieczności opracowania Planu wsparcia dziecka.
3. Osoba odpowiedzialna za Politykę, na podstawie opisu sytuacji z notatki służbowej, opracowuje Plan wsparcia dziecka.
4. Zasady opracowania Planu wsparcia dziecka, obejmują:
  - 1) opis rozpoznanego krzywdzenia,
  - 2) opis sytuacji rodzinnej dziecka, informacji z przeprowadzonych rozmów z opiekunami,
  - 3) opis sytuacji szkolnej dziecka – rozpoznane potrzeby rozwojowe, edukacyjne,
  - 4) cel wsparcia/pomocy,
  - 5) podjęte przez szkołę odpowiednie do sytuacji działania:
    - a) podjęcie działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa,
    - b) zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
    - c) wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku, w celu poprawy jego samopoczucia/funkcjonowania,
    - d) rola opiekunów w podejmowanych działaniach,
    - e) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
  - 6) osoby odpowiedzialne za wdrożenie poszczególnych działań i monitorowanie realizacji planu.
5. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez osobę odpowiedzialną za Politykę opiekunom, z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
6. Osoba odpowiedzialna za Politykę informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka przez szkołę do odpowiedniej instytucji, w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji.
7. Po poinformowaniu opiekunów przez osobę odpowiedzialną za Politykę – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor składa:
  - 1) zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji,
  - 2) wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich,
  - 3) przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do ośrodka pomocy społecznej lub do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
8. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

§ 5.

1. Procedura „Niebieskiej Karty” uruchamiana jest w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia przemocy fizycznej lub psychicznej w sytuacji przemocy w rodzinie.
2. Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.
3. Jeżeli istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej wobec małoletniego, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica lub opiekuna prawnego.
4. Osoba wszczynająca procedurę dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej, a także, w miarę możliwości, z osobą stosującą przemoc.
5. Rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności oraz zapewniających bezpieczeństwo.
6. Osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się informacje w prostym, przejrzystym i przystępnym dla niej języku, z uwzględnieniem stanu i okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycie rozumianym.
7. W trakcie rozmowy z osobą stosującą przemoc domową informuje się ją w szczególności o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz wskazuje na konieczność zmiany sposobu postępowania.
8. Jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, lub opiekunowie prawni, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej, lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.
9. Działania z udziałem osób doznających przemocy domowej, przeprowadza się, w miarę możliwości, w obecności psychologa.
10. Jeżeli osoba objęta procedurą „Niebieskie Karty” nie włada językiem polskim w mowie i piśmie lub jest osobą głuchą lub niemą lub występują okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycie rozumianym, członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej występują do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o zapewnienie udziału tłumacza w czynnościach z osobą objętą procedurą.
11. Jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, a w przypadkach, o których mowa w § 5 ust. 3 – osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego.
12. Formularz „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie stosującej przemoc domową.
13. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.
14. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.
15. Formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania, jest przekazywany grupie diagnostyczno-pomocowej.
16. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie.

§ 6.

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu, dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi: pedagog, psycholog, wychowawca dziecka, dyrektor szkoły, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
2. Zespół interwencyjny sporządza Plan pomocy dziecku, spełniający wymogi określone w § 4 Polityki.

3. Jeżeli zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, dyrektor szkoły kontaktuje się z sądem rodzinnym lub policją.
4. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne.
5. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.
6. Ze spotkania sporządza się protokół.
7. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§ 7.

1. W przypadku, gdy dziecko doświadcza ze strony innego dziecka, częstej przemocy fizycznej (np. bicie, celowe popychanie), przemocy psychicznej (np. dokuczanie, przezywanie, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań, wychowawca jest zobowiązany zadbać o bezpieczeństwo dziecka i w miarę możliwości odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie.
2. Pedagog z wychowawcą sporządza opis zaistniałej sytuacji z rozmów:
  - 1) ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka,
  - 2) z dzieckiem
  - 3) podejrzanym o krzywdzenie.
3. Pedagog z wychowawcą przeprowadzają rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracowują działania naprawcze.
4. W przypadku powtarzającej się przemocy i braku skuteczności podjętych w szkole działań naprawczych, Dyrektor szkoły podejmuje działania z uwzględnieniem pomocy instytucji zewnętrznych.

§ 8.

1. W przypadku zaobserwowania negatywnego zachowania pracownika szkoły wobec dziecka, Dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę:
  - 1) z pracownikiem i ustala z nim kontrakt, zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowanie oraz przedstawia możliwe konsekwencje,
  - 2) z dzieckiem i jego opiekunami, informując ich o zaistniałej sytuacji oraz ustaleniu Planu pomocy dziecku.
2. Rozmowy z pracownikiem, jak i z dzieckiem oraz jego opiekunami przeprowadzane są osobno.
3. Dyrektor wdraża zaplanowane działania i monitoruje je w wyznaczonym czasie.
4. W przypadku podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka Dyrektor ustala Plan pomocy dziecku zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 4, § 5 i § 6.
5. Dyrektor powiadamia organ prowadzący i podejmuje w stosunku do Pracownika, krzywdzącego dziecko działania wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu pracy.

§ 9.

W przypadku, gdy stroną jest dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wszystkie działania podejmowane w tym zakresie, muszą uwzględniać specyfikę funkcjonowania dziecka w związku z jego specjalnymi potrzebami zawartą w dokumentacji prowadzonej dla tego dziecka.

§ 10.

1. Każdy zgłoszony przypadek krzywdzenia dziecka jest monitorowany, a z przebiegu sporządza się Kartę interwencji *Załącznik nr 4 do Polityki*.

2. Każde zgłoszenie wymaga wpisania do rejestru zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka *Załącznik nr 5 do Polityki*.
3. Rejestr przechowywany jest w biurze osoby odpowiedzialnej za Politykę.
4. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział IV

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu oraz procedury ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 11.

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, równocześnie zabezpiecza je przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Dostęp do Internetu na terenie szkoły możliwy jest poprzez serwer szkolny, po otrzymaniu odpowiedniego loginu i hasła dostępu oraz za pomocą sieci Wi-Fi, po podaniu hasła.
3. Osoba odpowiedzialna za Internet w szkole instaluje i aktualizuje na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu odpowiednie oprogramowanie filtrujące treści internetowe.
4. Nauczyciele Informatyki rozpoczynając zajęcia z klasą mają obowiązek przedstawienia regulaminu pracowni komputerowej oraz zasad bezpiecznego korzystania z Internetu w klasie i szkole.
5. Nauczyciel w podczas trwania zajęć czuwa nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu.
6. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, nauczyciel ustala, kto korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznej treści.
7. Ustalona informację o dziecku, które wprowadziło niebezpieczną treść nauczyciel przekazuje wychowawcy klasy.
8. Wychowawca razem z pedagogiem przeprowadza rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
9. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy wychowawca ustali, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale III niniejszej Polityki.

Rozdział V

Zasady zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa

§12.

1. Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek troszczyć się o zdrowie i bezpieczeństwo dzieci.
2. Szczegółowe wytyczne w tym zakresie regulują odrębne przepisy, w szczególności:
  - 1) Statut szkoły,
  - 2) Regulamin wycieczek szkolnych i wyjść grupowych,
  - 3) Program wychowawczo-profilaktyczny,
  - 4) Procedury postępowania w sytuacjach trudnych.
3. Wychowawcy i nauczyciele zobowiązani są do edukowania dzieci w zakresie zasad bezpiecznego funkcjonowania w szkole.

Rozdział VI

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 13.

1. Szkoła zapewnia standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa o ochronie danych osobowych.
2. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie obowiązujących odrębnych przepisów.

§ 14.

1. Utrwalanie i upublicznienie przez pracownika szkoły lub inną osobę wizerunku dziecka zapisanego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
2. Uzyskanie powyższej zgody lub jej brak następuje po otrzymaniu przez wychowawcę klasy Karty deklaracji na czas nauki w Zespole Szkół Technicznych i Placówek im. St. Staszica w Nowym Targu.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
4. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 2, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Polityki ochrony dzieci

§ 15.

1. Dyrektor szkoły wyznacza pedagoga, jako osobę odpowiedzialną za Politykę ochrony dzieci.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały jej naruszenia, oraz za proponowanie zmian w Polityce.
3. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku odpowiedzialni są: wychowawca klasy, pedagog, psycholog, Dyrektor szkoły.
4. Za prowadzenie rejestru zgłoszeń odpowiedzialny jest pedagog.
5. Rejestr zgłoszeń, Karty interwencji, przechowywane są w segregatorze w zamkniętej szafie w biurze pedagoga.
6. Dokumentacja będąca korespondencją z instytucjami zewnętrznymi przechowywana jest zgodnie z instrukcją kancelaryjną.
7. Za przygotowanie pracowników do stosowania Polityki jest odpowiedzialny Dyrektor szkoły.
8. Dyrektor szkoły w ramach zasad przygotowania pracowników do stosowania Polityki, współpracuje z firmami zewnętrznymi z uprawnieniami organizacji szkoleń.
9. W ramach przygotowania pracowników do stosowania Polityki, przestrzega się zasad:
  - 1) zastosowania wobec kandydatów na pracowników, przed dopuszczeniem do pracy procedury kontroli w zakresie spełnienia przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości,
  - 2) zapoznania pracowników ze Standardami jakie posiada szkoła,
  - 3) zapoznania pracowników z treścią Polityki,
  - 4) dostępności materiałów edukacyjnych.
10. Osoba, o której mowa w ust. 1, przeprowadza wśród pracowników szkoły, raz w roku ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi *Załącznik nr 6 Polityki*.

11. Osoba, o której mowa w ust. 1, sporządza raz na dwa lata raport, który następnie przekazuje Dyrektorowi szkoły.
12. Osoba, o której mowa w ust. 1 monitoruje przeprowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci we wszystkich klasach w zakresie: praw dziecka, ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem, unikania zagrożeń w Internecie.
13. Pracownicy szkoły mogą proponować zmiany w Polityce oraz wskazywać jej naruszenia w szkole.
14. Dyrektor szkoły w porozumieniu z Radą Pedagogiczną wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły oraz opiekunom dzieci nowe brzmienie Polityki stosownym zarządzeniem.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

§16.

1. Polityka ochrony dzieci wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, dzieci i ich opiekunów, w szczególności poprzez zamieszczenie Polityki w dzienniku elektronicznym, w Plikach szkoły oraz na stronie internetowej szkoły.
3. Wszyscy pracownicy składają pisemne oświadczenie o zapoznaniu się Polityką. Oświadczenie stanowi *Załącznik nr 7 Polityki*.
4. Dokument Polityki przechowywany w gabinecie Dyrektora szkoły.

.....
imię i nazwisko

.....
miejscowość, data

.....
.....
adres zamieszkania

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a .....
(imię i nazwisko)

zamieszkały/a .....
(adres zamieszkania)

legitymujący/a się dowodem osobistym .....
wydanym przez .....

świadomy/a odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 kodeksu karnego przewidującego karę pozbawienia wolności do lat 3 za składanie fałszywych zeznań
o ś w i a d c z a m

- iż nie byłem/byłam karany/karana za przestępstwo i nie toczy się wobec mnie postępowanie karne lub dyscyplinarne za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego - w przypadkach, gdy prawo nie zezwala na pozyskanie informacji z KRK.

- posiadam pełną zdolność do czynności prawnych i korzystam z pełni praw publicznych

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis pracownika)

ZASADY I WYMOGI BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNICY – DZIECKO

Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Czy działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji jego zachowania. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.

Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi należy zachować cierpliwość i szacunek.
2. Należy słuchać uważnie dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
4. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy je o tym poinformować.
6. Należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy mu to jak najszybciej wyjaśnić.
7. W rozmowie z dzieckiem na osobności nie wolno zachowywać się w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag.

Działania z dziećmi

1. Należy doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Należy unikać faworyzowania dzieci.
3. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem relacji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód opiekunów.
5. Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
6. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani opiekunów dziecka, wyrażających jakąś zależność lub czerpanie korzyści majątkowych. Nie dotyczy to dobrowolnych, tradycyjnych, okazjonalnych podarków związanych np. z Dniem Edukacji Narodowej czy zakończeniem roku szkolnego.

7. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub opiekunów dziecka.

Kontakt fizyczny z dziećmi

1. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.
2. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy się kierować zawsze profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
3. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
4. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne.
5. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
6. Zawsze należy być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań.

Kontakty poza godzinami pracy

1. Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Jeśli zachodzi taka konieczność np. podczas wycieczek, podejmowanych działań wolontariatu, stałych kontaktów z klasą lub inną grupą zadaniową dopuszcza się formę komunikacji nauczyciela z dziećmi służącą celom organizacyjnym poprzez telefon i komunikatory internetowe.
3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika), wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci oraz opiekunów.

Zasady organizacji wsparcia dla dzieci z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami

1. Dzieci z niepełnosprawnościami otoczone są szczególną ochroną i wsparciem szkoły, które organizuje dla nich zajęcia stosownie do ich potrzeb i możliwości, zgodnie z przepisami prawa.
2. Szkoła podejmuje wszelkie działania, aby dzieci z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami mogły w pełni uczestniczyć w życiu szkoły.
3. Personel dba o to, aby dzieci te nie były przez nikogo dyskryminowane w jakiegokolwiek formie.

Bezpieczeństwo online

1. Należy być świadomym cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont. Jeśli profil pracownika jest publicznie dostępny, dzieci i opiekunowie mogą mieć wgląd w cyfrową aktywność pracownika.
2. Nie wolno nawiązywać kontaktów z dziećmi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI DZIECKO-DZIECKO

1. Szkoła respektuje przepisy prawa, a także zobowiązania wynikające z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka ONZ oraz Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ.
2. Właściwie zorganizowany proces wychowawczo – dydaktyczny zakłada kształtowanie wzajemnych relacji między dziećmi.
3. Każde dziecko ma prawo przebywać w bezpiecznym środowisku i być akceptowanym.
4. Wszyscy pracownicy chronią dzieci i zapewniają im bezpieczeństwo zarówno fizyczne jak i psychiczne.
5. Relacje między dziećmi kształtowane są w sposób dostosowany do potrzeb i możliwości percepcyjnych dziecka.
6. Dzieci znają zasady bezpieczeństwa i wiedzą, jak zachować się w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa własnego lub cudzego. Wiedzą u kogo w szkole mogą szukać pomocy.
7. Zachowanie niedozwolone w relacjach między dziećmi to w szczególności: przemoc fizyczna, agresja słowna, niszczenie cudzej własności, wymuszenia, szantaż.

CZynniki RYZYKA I SYMPTOMY KRZYWDZENIA DZIECI

1. Choć dziecko nigdy nie jest winne doświadczanej krzywdy, uznaje się, że niektóre jego cechy, związane np. ze stanem zdrowia, poziomem rozwoju, funkcjonowaniem czy pozycją w rodzinie, mogą bardziej narażać je na doświadczanie przemocy.
2. W tabeli przedstawiono trzy grupy czynników ryzyka wraz z opisem, które mogą wskazywać na zagrożenie pojawienia się przemocy.

CZynniki ZWIĄZANE Z DZIECKIEM	
Czynniki ryzyka	Opis
<ul style="list-style-type: none"> - przedwczesny poród, - poród bez pomocy medycznej, - niska waga urodzeniowa, - poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej, - krótkie przerwy pomiędzy kolejnymi porodami. 	<p>Początek życia dziecka, okoliczności jego narodzin, takie jak: przedwczesny poród, poród bez pomocy medycznej, niska waga urodzeniowa, narodziny z ciąży mnogiej oraz krótka przerwa pomiędzy kolejnymi porodami, mogą być czynnikami ryzyka krzywdzenia. Wszystkie te sytuacje stanowią ogromne obciążenie psychiczne i fizyczne dla rodziców.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - długotrwały płacz, 	<p>Nadmierna płaczliwość dziecka z kolei budzi bezradność, poczucie winy rodzica; stany te mogą zamienić się w złość, bezsilność, a w konsekwencji wywołać agresję wobec dziecka czy jego odrzucenie.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - wiek dziecka, 	<p>Czynnikiem ryzyka krzywdzenia może być także określony wiek dziecka. W rozwoju dziecka występują tzw. okresy krytyczne, w których jest większe prawdopodobieństwo pojawienia się pewnych rodzajów krzywdzenia. Najmłodsze dzieci (do 3 r. ż.) są bardziej zależne od opiekunów i spędzają z nimi więcej czasu. Dzieci w tym wieku mają mniejszą zdolność dostosowania się do oczekiwań rodziców, a także słabiej panują nad emocjami. To sprawia, że ryzyko doświadczania przez nie przemocy fizycznej i psychicznej jest większe. Badania wskazują także, że w okresie od osiągnięcia 8 r. ż. przez cały czas dojrzewania dziecko jest bardziej narażone na ryzyko wykorzystywania seksualnego.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - przewlekłe choroby, - niepełnosprawność intelektualna, - niepełnosprawność ruchowa. 	<p>Okolicznością zwiększającą prawdopodobieństwo krzywdzenia jest niepełnosprawność intelektualna dziecka, mocno powiązana z ryzykiem wystąpienia przemocy oraz wykorzystania seksualnego. Również przewlekłe choroby somatyczne oraz niepełnosprawność ruchowa skutkują dużą, a także trwałą zmianą życia całej rodziny. Bez odpowiedniego wsparcia taka rodzina jest istotnie narażona na wystąpienie krzywdzenia, mogącego przybrać formę jawnego odrzucenia dziecka, biernego zaniedbywania lub czynnych form przemocy, związanych z rozładowywaniem frustracji. W sytuacji niepełnosprawności lub choroby dziecka może dojść również do przemocy psychicznej, która niekiedy wynika ze stawiania dziecku wymagań jakim nie jest ono w stanie sprostać.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - choroby psychiczne, 	<p>Kolejnym czynnikiem ryzyka są choroby psychiczne dziecka. Wystąpienie u dziecka zaburzeń psychicznych wiąże się z wysokim poziomem stresu i lęku w rodzinie. Łatwo wtedy o eskalację trudnych zachowań pozostałych domowników, np. agresji i przemocy – zarówno fizycznej, jak i słownej.</p>
<p>CZYNNIKI RODZINNE, czyli cechy charakteryzujące funkcjonowanie rodziny oraz cechy poszczególnych jej członków.</p>	
<p>Czynniki ryzyka</p>	<p>Opis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - nieobecność rodziców, 	<p>Ryzyko wystąpienia krzywdzenia dziecka wiąże się z jego opuszczeniem przez jedno lub oboje rodziców. Nieobecność rodziców – fizyczna bądź psychiczna – jest czynnikiem ryzyka krzywdzenia dzieci, bez względu na ich wiek. Czynnikiem ten zwiększa prawdopodobieństwo zaniedbania fizycznego i emocjonalnego. Konsekwencją tego jest szukanie przez dziecko bliskości i akceptacji u osób obcych, które także mogą być potencjalnymi sprawcami krzywdzenia.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - autorytarny styl rodzicielstwa, - doświadczanie przez rodzica przemocy w dzieciństwie, - kondycja psychiczna rodziców, 	<p>Prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy wobec dziecka związane jest także z tzw. autorytarnym stylem rodzicielstwa, który wynika m.in. z historii życia rodzica, cech jego osobowości oraz kondycji psychicznej. Doświadczenie przez rodzica przemocy w dzieciństwie lub bycie jej świadkiem oraz brak odczuwania bliskości z własnymi rodzicami znacząco zwiększają prawdopodobieństwo powielania podobnych zachowań wobec dzieci i wejście w rolę sprawcy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uzależnienia, - zaburzenia psychiczne rodzica, - konflikty i kryzysy, 	<p>Uzależnienia i inne zaburzenia psychiczne rodzica są przyczyną większego ryzyka doświadczenia przez dziecko przemocy. Agresji w rodzinie sprzyjają też konflikty i kryzysy.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - samotne rodzicielstwo, - obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie. 	<p>Do czynników ryzyka krzywdzenia zaliczane jest także samotne rodzicielstwo, będące dla wielu osób sporym wyzwaniem. Ograniczona ilość czasu, który rodzic może poświęcić dziecku, jest przyczyną trudności w budowaniu bliskiej relacji z dzieckiem. Dodatkowo, niestabilna sytuacja rodzinna: brak wsparcia, obecność niespokrewnionych z dzieckiem osób, mogą powodować ryzyko wystąpienia odrzucenia i agresji lub nieprawidłowych relacji.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rodzina zastępcza, - rodzina adopcyjna. 	<p>Istotnym czynnikiem ryzyka jest obecność dziecka w nieprzygotowanej wychowawczo i merytorycznie rodzinie zastępczej czy adopcyjnej. Rodzice przyjmujący dzieci pod swoją opiekę bywają niegotowi do tego, aby radzić sobie z bardzo trudnymi emocjami skrzywdzonego wcześniej dziecka. Odrzucenie, skrajna przemoc, których dziecko mogło doświadczyć, wpływają na jego zachowanie oraz funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Porzucone dzieci postrzegają siebie jako niegodne miłości, mało ważne i zasługujące na karę. Swoim zachowaniem często prowokują do odrzucenia czy ukarania, by utwierdzić się w przekonaniach. Kary reaktywują wcześniejsze traumy dziecka i dezorganizują jego zachowanie, względem którego rodzice są bezradni.</p>
<p>CZYNNIKI ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM SPOŁECZNYM:</p>	
<p>Czynniki ryzyka</p>	<p>Opis</p>
<ul style="list-style-type: none"> - izolacja społeczna, 	<p>Do tej grupy zalicza się głównie izolację społeczną, rozumianą jako ubogie kontakty rodziców z innymi osobami lub grupami oraz zamknięcie na relacje pozarodzinne. Sytuacja taka może sprzyjać rozwojowi przemocy, a także większej kontroli sprawcy nad swoimi ofiarami oraz ograniczać szanse na jej ujawnienie i udzielenie pomocy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ubóstwo w najbliższym otoczeniu rodziny, 	<p>Ryzyko wystąpienia krzywdzenia dzieci niosą też: ograniczenie możliwości zaspokajania potrzeb materialnych i zdrowotnych, złe warunki mieszkaniowe czy skrajne ubóstwo. Takim sytuacjom często towarzyszy stres rodziców, którzy muszą zapewnić przetrwanie sobie i dziecku.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - przemoc i patologia. 	<p>Czynnikami ryzyka krzywdzenia dziecka są także przemoc i patologia społeczna występujące w najbliższym środowisku zamieszkania.</p>
<p>Czynniki ryzyka</p>	<p>Opis</p>

- izolacja społeczna,	Do tej grupy zalicza się głównie izolację społeczną, rozumianą jako ubogie kontakty rodziców z innymi osobami lub grupami oraz zamknięcie na relacje pozarodzinne. Sytuacja taka może sprzyjać rozwojowi przemocy, a także większej kontroli sprawcy nad swoimi ofiarami oraz ograniczać szanse na jej ujawnienie i udzielenie pomocy.
- ubóstwo w najbliższym otoczeniu rodziny,	Ryzyko wystąpienia krzywdzenia dzieci niosą też: ograniczenie możliwości zaspokajania potrzeb materialnych i zdrowotnych, złe warunki mieszkaniowe czy skrajne ubóstwo. Takim sytuacjom często towarzyszy stres rodziców, którzy muszą zapewnić przetrwanie sobie i dziecku.
- przemoc i patologia.	Czynnikami ryzyka krzywdzenia dziecka są także przemoc i patologia społeczna występujące w najbliższym środowisku zamieszkania.

3. Symptomy krzywdzenia dzieci dzielimy na fizyczne, emocjonalne, poznawcze, behawioralne i fizjologiczne.

1) przykłady symptomów fizycznych:

- a) siniaki na ciele dziecka (przede wszystkim na plecach, ramionach i udach) – świeże i w późnej fazie gojenia, duże otarcia naskórka,
- b) specyficzne ślady na skórze przypominające blizny po ospie, a będące pozostałościami po parzeniu dziecka papierosem,
- c) oderwane małżowiny uszne, tzw. uszy zapaśnika (zniekształcone małżowiny od uderzania dziecka w uszy), pozbawione włosów miejsca na głowie, złamana przegroda nosowa, złamania palców dłoni, wszelkie wielokrotne złamania kości, wylewy krwawe do gałek ocznych,
- d) odparzenia na skórze wynikające z zaniedbań higienicznych, niezaopatrzone rany, ślady ugryzień przez człowieka, ślady duszenia, krępowania,
- e) oparzenia rękawiczkowo-skarpetkowe oraz zlokalizowane na pośladkach i w dolnej części pleców,
- f) zaburzenia psychosomatyczne, bóle wędrujące,
- g) przemęczenie,
- h) problemy z trawieniem,
- i) blizny po samookaleczeniu.

2) przykłady symptomów emocjonalnych:

- a) trudności w rozumieniu i wyrażaniu emocji przez dziecko,
- b) negatywny obraz siebie,
- c) negatywne myśli na temat siebie i innych,
- d) przygnębienie,
- e) strachliwość i agresja, gniew,
- f) problemy z samoregulacją emocji,
- g) oszołomienie, otępienie,
- h) brak poczucia bezpieczeństwa,
- i) smutek, apatia,
- j) stany lękowe,

- k) stany depresyjne.
- 3) przykłady symptomów poznawczych:
- a) trudności w nauce – pojawiające się nagle,
  - b) problemy z koncentracją, pamięcią,
  - c) problemy z logicznym myśleniem,
  - d) problemy z rozwiązywaniem problemów,
  - e) trudności w ukończeniu zadanej pracy,
  - f) nieodrabianie lekcji,
  - g) nieprzygotowanie do zajęć czego efektem są gorsze oceny szkolne.
- 4) przykłady symptomów behawioralnych:
- a) problemy z subordynacją oraz podporządkowaniem wobec obowiązujących reguł – obrażenie się, uciekanie z lekcji, negatywne interakcje z rówieśnikami oraz z nauczycielami,
  - b) dziwne reakcje na chęć niesienia pomocy, nieufność,
  - c) wycofanie,
  - d) ogólna nieufność wobec ludzi,
  - e) zachowania buntownicze i agresywne,
  - f) problemy z komunikacją,
  - g) sięganie po substancje psychoaktywne.
- 5) przykłady symptomów fizjologicznych:
- a) chroniczny ból,
  - b) zaburzenia układu pokarmowego,
  - c) migreny lub inne częste bóle głowy,
  - d) komplikacje ginekologiczne,
  - e) otarcia na wewnętrznej stronie ud,
  - f) szok, lęk,
  - g) niepokój,
  - h) zagubienie,
  - i) wyparcie traumatycznych przeżyć,
  - j) wycofanie,
  - k) poczucie wstydu,
  - l) obwinianie się,
  - m) nerwica lub ogólna nieufność wobec ludzi.

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Opis działań podjętych przez osobę odpowiedzialną za Politykę/zespół interwencyjny Opis sytuacji rodzinnej dziecka, informacji z przeprowadzonych rozmów z opiekunami		
Opis sytuacji szkolnej dziecka – rozpoznane potrzeby rozwojowe, edukacyjne		
Cel wsparcia/pomocy		
Podjęcie działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa		
Wsparcie, jakie szkoła zaoferuje dziecku, w celu poprawy jego samopoczucia/funkcjonowania osoby odpowiedzialne za wdrożenie poszczególnych działań		
Data	Działanie	
Spotkania z opiekunami dziecka/rola opiekunów w podejmowanych działaniach		
Data	Opis spotkania	
Skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku		
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe) zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji		
1. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, 2. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, 3. formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego 4. inny rodzaj interwencji (jaki?)		
Dane dotyczące interwencji	Data	Nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję
monitorowanie - wyniki interwencji: działania organów, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach /działania placówki/działania rodziców		

**REJESTR ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA DZIECKA
W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH I PLACÓWEK IM. ST. STASZICA W NOWYM TARGU**

Lp.	Imię i nazwisko dziecka, klasa	Data i miejsce interwencji, Imię i nazwisko osoby interweniującej	Forma krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie	Uwagi	Podpis

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA

PYTANIA	TAK	NIE
1. Czy zna Pani/Pan standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce?		
2. Czy zna Pani/Pan treść Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		
3. Czy Pani/Pan potrafi rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wie Pani/Pan, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło się Pani/Panu zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
5a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa)		
6. Czy ma Pani/Pan jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony małoletnich? (odpowieź opisowa)		
7. Czy ma Pani/Pan dostęp do danych kontaktowych placówek i instytucji zajmujących się pomocą i ochroną dzieci?		
Nauczyciele		
8. Czy ma Pani/Pan dostęp do narzędzi edukacji dzieci i rodziców w zakresie przeciwdziałania ich krzywdzeniu?		
9. Czy zostały przeprowadzone przez Panią/Pana zajęcia zapoznające dzieci z polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		

Załącznik nr 7 do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa w Zespole Szkół Technicznych i Placówek im. St. Staszica w Nowym Targu

Nowy Targ, dnia.....

.....
imię i nazwisko

.....
.....
miejsce pracy

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że zapoznałam/łem się z „Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa w Zespole Szkół Technicznych i Placówek im. St. Staszica w Nowym Targu” i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis pracownika